

ב"ה

"נקודה טובה" לפרשת "חיי-שרה" - לדמותה של שרה אמנו

פרשתנו פותחת בפטירתה של שרה אמנו וממשיכה במסע לחיפוש אחר ה"אם" הבאה של האומה - היורשת וממשיכת דרכה - אשתו של יצחק.

פתגם עממי ידוע אומר כי **"מאחורי כל אדם גדול, עומדת אישה גדולה"**, השותפה לדרכו ולעשייה שלו, מסייעת בידו ומחזקת אותו. שרה אמנו גדולה היתה ורק בזכות שותפותה וסיועה, הצליח אברהם (ואולי יותר נכון לומר, הצליחו שניהם יחד), במפעל האוניברסלי - הכלל עולמי, של הפצת המונותאיזם - האמונה בא-ל אחד, בעולם האלילי.

"וַיבֹּא אַבְרָהָם לְסֹפֵד לְשָׁרָה וְלִבְכָתָהּ" (בראשית כג, ב). מילים קצרות אלה, מקפלות בתוכן כאב, צער, אובדן וגעגועים עד אין קץ.

כדי לחוש מעט מרגשות אלה, נביא כאן את דבריו של הרב יוסף דב סולובייצ'יק - רב, תלמיד חכם מופלג, מנהיג ומחנך, איש הגות מעמיק, ממנהיגיה הדתיים - לאומיים של יהדות ארה"ב (-1993 1903), על חסרונו האישי וגעגועיו:

"הנפש יוצאת מגעגועים עד שאי-אפשר להתגבר עליהם. הנה לפני ראש השנה זה עמד לפני, בדמיוני, אבי הגאון זצ"ל. הוא היה רבי ומורי היחיד שהיה לי בכל ימי חיי. עכשיו שטחתי חיי לפניו... אבל ידעתי כי **הדמות האהובה שהיתה קרובה אלי כל כך היא עתה כה רחוקה, והלב מתפוצץ מגעגועים** לאפשרות של חמש דקות של שיחה... **והוא הדין באמי ובאשתי...** שאלתי, אבל כל מענה לא בא..." (מתוך "אדם וביתו").

מילים קצרות ונוקבות, המלמדות חסרון, אובדן, געגועים וכאב לב, מהם... ומסייעות בידינו 'לגעת' מעט במשמעות העמוקה של מילות התורה: **לְסֹפֵד לְשָׁרָה וְלִבְכָתָהּ**..."

לאחר מיתת וקבורת שרה, ממשיכה התורה במילים: **"וַאֲבָרְכֶם זָקֵן בְּאֵימִים...**" (בראשית כד, א). - ש"כיון שמתה שרה, **קפצה עליו** (על אברהם) **זיקנה** והזקין" (תנחומא בראשית ג). ללמדך, שהשותפות עם שרה, העניקה לאברהם חיות ואיכות חיים רוחנית, שאבדו עם פטירתה.

חז"ל אומרים (אגדת בראשית לד) שהפיוט הידוע **"אשת חיל"** (משלי פרק לא), הוא הוא הספדו של אברהם על שרה רעייתו האהובה. על יופיה, זיוה וצניעותה, על מגוון תכונותיה ועל הקשר העמוק והמיוחד שהיה ביניהם וכל כך חסר לו כעת. קשר שבלעדיו הוא נחלש ומזדקן בבת אחת.

מן הפסוקים עולה, כי למרות ששרה היתה בת אחיו של אברהם (אחייניתו) וצעירה ממנו ב - 10 שנים, היו נושאים בהם שמע הוא הדוד הבוגר והמנוסה יותר, לקולה ולעצתה של שרה הצעירה. כדברי הפסוק: **"כָּל אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵלַיךְ שָׁרָה שְׁמַע בְּקוֹלָהּ..."** (בראשית כא, יב). היא זו שהבחינה באישיותו השלילית של ישמעאל וצדקה בתביעה להרחיק אותו מיצחק - אבי האומה הבא.

מה היה כה מיוחד בהתנהגותה של שרה?

תחת הנהגתה של שרה, דלתות האוהל היו פתוחות לרווחה להכנסת כל עובר אורח. ומן השמים שרתה הברכה במעשיה. **הנר היה דולק מערב שבת** לערב שבת (אנרגיה חיובית, ברכה, אורה ושמחה), **ברכה מצויה בעיסה** (ברכה באיכות ובכמות במזון) **וענן קשור על האוהל** - סמל לשכינה השורה בבית זה.

”נקודה טובה” לפרשת השבוע - רעיון מן הפרשה, במבט עכשווי

עם פטירתה של שרה אם הבית, **פסקו סימני הברכה הללו**, למרות שאברהם עבד ה' ואוהבו נשאר לגור בבית והמשיך בכל הנהגותיו ומצוותיו כרגיל. בכל זאת, נר השבת, כבה מהר ולא המשיך לדלוק במשך ימות השבוע וענן השכינה הסתלק. צא ולמד על גדלותה של שרה ועל תפקידה הרוחני כאם המשפחה. אולי ניתן לומר כי:

- בזכות **הכנסת האורחים** של שרה, זכתה לברכה בעיסה.
- בזכות **השמחה ושלום הבית**, זכתה לאור הנר הפלאי משבת לשבת.
- ובזכות **המצוות והנהגות המביאות לידי קדושה וטהרה**, זכתה שרה לענן השכינה הקשור על האוהל.

כיום, ממשיכות נשות ישראל את דרכן של שרה ורבקה (ושאר האמהות) ומקיימות (גם) מצוות בשלושת התחומים הללו: הפרשת חלה מן העיסה, הדלקת נרות שבת (תקנת חכמים) וטהרת המשפחה.

כאשר אליעזר עבד אברהם מחפש בשליחותו של אברהם אשה ליצחק (בפרשתנו), **מבחן הקבלה** הוא **במידת החסד והכנסת האורחים**, כדי לוודא שהיא מתאימה להיות ממשיכת דרכה של שרה. כדי לוודא שגם אצלה, דלתות האוהל יהיו פתוחות לרווחה, להכנסת אורחים.

אכן, כאשר רבקה - הכלה החדשה, אשת יצחק, נכנסת לנעליה של שרה וממשיכה את דרכה, חוזרת הברכה לבית ושלושת סימני הברכה והנס, חוזרים על מכונם.

כנגד ובניגוד לדמותן של שרה ורבקה, מתארים לנו חז"ל במדרש את דמותה של אשת ישמעאל - שמבנות מואב היתה. כשהגיע אברהם לביקור פתע, סירבה הכלה להגיש לאורח הלא מוכר אפילו מעט לחם ומים. "אין לי", היא טענה... או אז אמר לה אברהם, כשיבוא ישמעאל אמרי לו: "החלף את מפתן ביתך". ישמעאל הבין את הרמז המוצפן והחליף את בת מואב באחרת - מכניסת אורחים... (ילקוט שמעוני, וירא צה).

הכינוי "**עקרת הבית**" נשמע פשוט ומזלזל משהו. אולם ההיפך הוא הנכון. עקרת הבית היא היא **עיקרו** של בית. ושרה תוכיח...

ואכן, רבי יוסי, היה קורא לאשתו - ביתו, כי בעצם, היא היא הבית ולא הקירות והרהיטים...

ונסיים בשירה של נעמי שמר (מילים ולחן) - "**בית חלומותי**":

**בבית חלומותי אשר בראש גבעה
תנור גדול אבנה ואש תמיד תבער
וחלונות שבעה וארובה גבוהה
בבית חלומותי אשר בראש גבעה**

**אני תנור גדול אבנה ואש תמיד תבער
בבית חלומותי שלי אשר אבנה בראש גבעה**

**אל בית חלומותי המסויד לבן
הגפן תטפס ישר מן הבוסתן
חרוב גם תאנה יהיו לי כמובן
בבית חלומותי המסויד לבן**

"נקודה טובה" לפרשת השבוע - רעיון מן הפרשה, במבט עכשווי

הגפן תטפס אלי ישר מן הבוסתן
אל בית חלומותי שלי המסויד כולו לבן

על בית חלומותי איני יודעת כלום
ככל חלומותי אפל הוא וחתום
ולי הוא מחכה בסבלנות אי שם
אולי בראש הרים, אולי על חוף הים

אולי הוא בית חומה נטוש ונעזב
אולי הוא צריף קטן, אולי מגדל שנהב
דבר אחד עליו ידוע לי עכשיו -
יגור בו איש אחד אשר אותי יאהב

אולי הוא צריף קטן של עץ, אולי מגדל שנהב
אבל יגור בו איש אחד אשר אותי מאד יאהב

אחרי שבמשך זמן רב מדמיינת המשוררת את ביתה לעתיד כבית נאה, מוקף בוסתן, הניצב בראש גבעה נישאה ומוקף נוף יפה, חוזרת בה המשוררת ואומרת: בעצם, אינני יודעת וזה גם לא חשוב...

איני יודעת האם **בית חלומותי הפיזי** יהיה מגדל על ראש גבעה, או צריף קטן ועלוב. אולם, יודעת אני, כי הבית האמיתי, אינו מקום המגורים, אלא **חדרי הלב** (על פי "קן של אהבה" - זאב נחמה). יודעת אני כי הבית האמיתי, הוא הבית הרוחני. הבית הוא החיים עם האיש אשר אותו אוהב.

חיים של אהבה, של שותפות, של כבוד הדדי ושל יחד.

חיים כאלה, ראינו אצל אברהם ושרה - אבות האומה. חיים שהם לנו דוגמה ומופת עד היום. דוגמה עכשווית הרלבנטית גם לדור ההיי-טק והניו-אייג' של ימינו אנו...

הברכת שנת ה'תש"פ

מה רות

מייל: rothmoshe@gmail.com

ארכיון "נקודה טובה": <http://www.pirsuma.com/parasha.php?cat=261>

להרשמה לרשימת תפוצה שלח/י דוא"ל ל:

tora_marom+subscribe@googlegroups.com

נא לשמור על קדושת הגליון ולהכניסו לגניזה לאחר השימוש.

יש לך הערה או הארה? אשמח לקבל למייל הנ"ל.

אהבת? הפץ בין חבריך.